

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KČJ/L1M2	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Literatura pro děti a mládež 2		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	27.05.2024 03:14

Pracoviště / Zkratka	KČJ / L1M2			Akademický rok	2023/2024
Název	Literatura pro děti a mládež 2			Způsob zakončení	Zápočet
Název dlouhý	Světová literatura pro mládež 2			Forma zakončení	
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Počítán do průměru	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Min. (B+C) studentů	10
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	12 / -	0 / -	0 / -	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Rozvrh	Ano			Počet dnů praxe	0
Vyučovací jazyk	Čeština				
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	S N				
Počet hodin kontaktní					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	KČJ/LMNŠ2				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Kurz L1M2 je koncipovaný jako pokračování kurzu L1M1. Jeho cílem je představit další ústřední žánry literatury pro děti a mládež (dále jen LDM) a jejich význačné představitele v české i světové literatuře, a to se zaměřením na četbu prepubescentů. V kontextu světové literatury bude pozornost zaměřena na autory a tituly, které se v překladech staly četbou českých dětí a mládeže a ovlivnily vývoj české LDM.

Požadavky na studenta

1. Portofolio 20 knih z LDM. (Student demonstruje svou čtenářskou zkušenost a své interpretační dispozice portfoliem, tj. seznamem a analýzou minimálně 20 knih z dětské literatury - s vyrovnaným žánrovým zastoupením.)
2. Zápočtový test.

Obsah

Přednášky:

1. Opakování látky probrané v předchozím kurzu LMNŠ1;
2. Bajka - teorie a proměny žánru, české a světové adaptace, autoři, moderní bajka;
- 3.-4. Pověsti v literárních adaptacích (včetně humorné parafráze, travestie) pro děti a mládež, teorie a proměny žánru, druhy pověstí, kronikářská tradice, nejznámější pověstové látky, autoři;
- 5.-6. Poezie pro děti - vývojové etapy, autoři sládkovské, halasovské a nezvalovské linie, nonsensové postupy, žánr doveden do současnosti a sledován v českém i světovém kontextu; ilustrátoři sbírek;
- 7.-8. Příběhová próza pro děti - s chlapeckým hrdinou, dívčí hrdinkou, teorie a proměny, žánrové varianty, autoři a ilustrátoři, žánr doveden do současnosti, sledován v českém i světovém kontextu;
9. Dobrodružná literatura v českém i světovém kontextu, vývoj žánru, přechod původně neintencionálních titulů do literatury pro děti a mládež, témata, autoři, ilustrátoři;
10. Komiks - autoři literárních scénářů i ilustrací v domácí i světové tvorbě, vývoj žánru doveden do současnosti
11. Uměleckonaučná literatura, encyklopedie pro děti a mládež, autoři;
12. Dramatická tvorba a divadlo pro děti a mládež (se zřetelem k české scéně);

13. Časopisy pro děti a mládež;

Témata seminářů korespondují s tématy přednášek. Práce v semináři je založena především na interpretaci uměleckých textů z oblasti dětské literatury.

Studijní opory

Studentům je k dispozici kurz v LMS Moodle se všemi podstatnými informacemi a materiály.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Vladimíra Pánková, Ph.D. (100%)
- **Přednášející:** PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D. (100%)
- **Cvičící:** Mgr. Vladimíra Pánková, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Šubrtová, Milena. *Kapitoly ze světové literatury pro mládež. [Díl] I.* Brno : CERM, 1998. ISBN 80-7204-072-3.
- **Základní:** Šubrtová, Milena. *Kapitoly ze světové literatury pro mládež. [Díl] II.* Brno : CERM, 1998. ISBN 80-7204-093-6.
- **Základní:** Toman, J. *Vybrané kapitoly z teorie dětské literatury.* České Budějovice: Jihočeská univerzita, 1992.
- **Základní:** Čenková, Jana. *Vývoj literatury pro děti a mládež a její žánrové struktury : adaptace mýtů, pohádek a pověstí, autorská pohádka, poezie, próza a komiks pro děti a mládež.* Praha : Portál, 2006. ISBN 80-7367-095-X.
- **Základní:** Urbanová, Svatava. *Žánry, osobnosti, díla: historický vývoj žánrů české literatury pro mládež.* Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2005. ISBN 80-7368-046-7.
- **Doporučená:** Řeřichová, Vlasta. *Autoři světové literatury pro děti a mládež.* Olomouc : Olomouc, 2007. ISBN 978-80-7182-228-8.
- **Doporučená:** Sirovátka, Oldřich. *Česká pohádka a pověst v lidové tradici a dětské literatuře.* Brno : Ústav pro etnografii a folkloristiku Akademie věd České republiky, 1998. ISBN 80-85010-06-2.
- **Doporučená:** Urbanová, Svatava. *Dialogy Ivy Procházkové.* Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2012. ISBN 978-80-7464-143-5.
- **Doporučená:** Urbanová, Svatava. *Figury a figurace: studie o ilustracích, obrázkových knihách, albech, leporelech a komiksech.* Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, Ústav pro regionální studia, 2010. ISBN 978-80-7368-859-2.
- **Doporučená:** Toman, J. *Konstanty a proměny moderní české poezie pro děti.* České Budějovice: Vlastimil Johanus, 2008. ISBN 978-80-904247-2-2.
- **Doporučená:** Řeřichová, V. Sladová, J. ad. *Literatura pro děti a mládež anglicky mluvících zemí.* Olomouc: Nakl. Hanex, 2008.
- **Doporučená:** Genčiová, Miroslava. *Literatura pro děti a mládež ve srovnávacím žánrovém pohledu : Celost. vysokošk. učebnice pro stud. filozof. fakult.* Praha: SPN, 1984.
- **Doporučená:** Urbanová, Svatava. *Meandry a metamorfózy dětské literatury.* Olomouc : Votobia, 2003. ISBN 80-7198-548-1.
- **Doporučená:** Gejgušová, Ivana. *Osobnosti a díla světové literatury pro děti a mládež.* Ostrava : Ostravská univerzita, 2002.
- **Doporučená:** Urbanová, Svatava. *Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let XX. století : (reflexe české tvorby a recepce).* V Olomouci : Votobia, 2004. ISBN 80-7220-185-9.
- **Doporučená:** Slovenská dětská kniha. Ed. Lubica Keprťová. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008.
- **Doporučená:** Řeřichová, Vlasta, Dorovský, I. *Slovník autorů literatury pro děti a mládež. I., Zahraniční spisovatelé.* Praha : Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-314-5.
- **Doporučená:** *Slovník spisovatelů německého jazyka a spisovatelů lužickosrbských.* Praha: Odeon, 1987.
- **Doporučená:** Urbanová, Svatava. *Současná slovenská literatura pro děti a mládež : (antologie).* Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006. ISBN 80-7368-206-0.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [5-100]	50
Kontaktní výuka	36
Celkem:	86

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Test,
Portfolio,
Průběžné hodnocení,
Sebehodnocení,
Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Portfolio,
Demonstrace dovedností (praktická činnost),
Průběžné hodnocení,
Sebehodnocení,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

orientovat se v žánrové a tematické struktuře dětské literatury
vyjmenovat nejdůležitější představitele a jejich dílo z oblasti dětské literatury

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

vyjádřit interpretační soud o uměleckém textu z oblasti dětské literatury

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s aktivizací studentů,
Přednáška s demonstrací,
Přednáška s diskusí,
Řešení problémů,
Analyticko-kritická práce s textem,
Samostudium,
Samostatná práce studentů,
Diskuse,
Seminární výuka (badatelské metody),

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Seminární výuka (diskusní metody),
Analyticko-kritická práce s textem,
Samostatná práce studentů,
Diskuse,
Práce s uměleckým textem

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

- charakterizovat žánry LDM a vysvětlí jejich vývojové proměny
- vyjmenovat reprezentativní představitele těchto žánrů jak v české, tak světové literatuře
- specifikovat rysy autorského stylu u významných představitelů LDM

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

- interpretovat rozdílnou kvalitu dětského aspektu ve starší literatuře a v literatuře moderní
- aplikovat znalost žánrových a obsahových konstant dětské literatury v interpretaci uměleckých textů
- vyvodit nové interpretace travesticky přehodnocených známých látek z okruhu dětské literatury
- demonstrovat svou čtenářskou zkušenost portfoliem

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň	1	2022	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň	1	2021	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň	1	2023	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2020	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2022	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2021	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2023	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	5	ZS